

Direktoru vietnieku audzināšanas darbā un klašu audzinātāju metodiskās apvienības pieredze

Klases stunda „Drošība un atbildība” 9.klasē

Mērķis: Apzināt, izvērtēt un mazināt drošības riskus.

Uzdevums: Iepazīstināt ar dažādiem drošības riskiem sabiedrībā, izvērtēt risku būtiskumu un atbildības sfēras.

Metodes un paņēmieni: Darbs ar masu medijiem, diskusija, klases pārrunas, pārrunas mazās grupās.

Stundas gaita, uzdevumi:

- Sagatavošanas posms. Grupu veidošana.
- Stundas ievads.
- Darbs ar masu medijiem - fragmentu no dažādiem sižetiem masu medijos - noskatīšanās un pārrunas.
- Darbs grupās – darba lapu aizpildīšana – “Atbildība un drošība”.
- Grupu darbu prezentēšana
- Kopsavilkums – “Mana atbildība”. Skolēnu un audzinātāja vērtējums par stundu.

1. Skolēni stundas sākumā tiek sadalīti grupās, uz tāfeles uzrakstīts - smēķēšana, alkohols, cigaretes, narkotikas, ugunsdrošība, elektrodrošība, drošība telpās, drošība ārā.

2. Klases audzinātājs kopīgi ar skolēniem nosauc dažādas drošības riskus sabiedrībā:

- Smēķēšana, dzeršana un zāļu vai narkotiku lietošana ir lielākā veselības problēma pasaulē.
- Cigaretes, alkohols un citas iedarbīgas vielas. Šīs vielas lietot vai nē.
- Situācijas, kurās cilvēkiem jāizšķiras, sakarā ar stipru un ilgstošu negatīvu ietekmi uz viņu veselību.
- Ugunsdrošība un elektrodrošība. Drošība telpās un ārā.

3. Klases audzinātājs un skolēni kopīgi noskaidro, ka viņus sargā vecāki, vecvecāki, brāļi, māsas, draugi un citi cilvēki, kā arī – kā, kad, kāpēc cilvēki viens par otru rūpējas, lai pasargātu no nelaimes gadījumiem.

Skolēniem tiek piedāvāts noskatīties fragmentus no dažādiem sižetiem masu medijos.

- <http://www.lsm.lv/lv/raksts/latvija/zinas/meitenes-nave-ugunsgreka-rezekne-socialais-dienests-nezinaja-ka-vina-majas-palikusi-viena.a218694/>
- <http://www.ogrenet.lv/ogre/13659> Vecāku nevērības dēļ Lielvārdē aiziet bojā dažus mēnešu vecs zīdaiņis
- <http://www.diena.lv/raksts/latvija/kriminalzinas/dobeles-nedelu-cetri-berni-ieslegt-dzivokli-ar-mirusiem-vecakiem-meitenem-mirusi-14163164>
- <http://apollo.tvnet.lv/zinas/berline-latvijas-sieviete-pardoze-narkotikas-mirst-ari-berns/370733>

Skolēni izsaka savas domas un izjūtas par redzēto, dalās ar savu pieredzi.

4. Klases audzinātājs izdala darba lapas “DROŠĪBA UN ATBILDĪBA” (paša atbildība ↔ cita atbildība)” - skolēni strādā grupās un katrai grupai tiek iedotas divas darba lapas no piedāvātajām MAZS BĒRNS, BĒRNS, PUSAUDZIS, JAUNIETIS, PIEAUGUŠAIS, VECS CILVĒKS. Ar skolēniem tiek pārrunāts tas,

ka mēs nekaitējam kā izsargājamies visu laiku. Parasti par citiem jūtamies atbildīgi vai pakļaujamies citu rūpēm par mums. Tā kā mēs augam, mums vajadzīgas izmaiņas - drošības un atbildības veidiem jāmainās. Dažādā vecumā cilvēkiem vajadzīgi dažādi drošības (aizsargāšanas) veidi.

Skolēniem liek domāt par citu vecuma grupu cilvēku raksturīgajām vajadzībām. Arī skolēnu vecākiem vajadzīga drošība (aizsardzība), piem., vides apstākļi, kompensācija – pabalsts slimības un vecuma gadījumā (atbildība no valsts puses). Ļoti vecus cilvēkus jānodrošina dzert un ēst. Viņi var zaudēt šķidrumu tāpēc, ka vienkārši aizmirst pietiekami uzņemt šķidrumu. Padomāt par vecāku rūpēm un atbildību attiecībā pret mazu bērnu. Izdomāt, kā fizisku, tā emocionālu rakstura piemērus. Piemēram, MAZS BĒRNS – zem virsraksta PAŠA ATBILDĪBA būs tukšs, bet - CITA ATBILDĪBA - būs pārsvarā par vecāku pienākumu un atbildību (mājās lietojamu indīgu vielu nepieejamība; sargāšana no satiksmes uz ielas, ģērbšana, lai pasargātu no saaukstēšanās, barošana; no emocionālā bada pasargā – rotaļāšanās ar bērnu, emocionāla atraisītība, iespēja bērnam rotaļāties ar citiem bērniem, apbalvošana ar atzinību, ceļot viņa pašvērtējumu, sarunas ar bērnu, izskaidrojot lietas un parādības, utt.).

Grupas mainās ar darba lapām, iepazīstas ar citas grupas veikumu un papildina.

Darba lapas paraugs

DROŠĪBA UN ATBILDĪBA

BĒRNS

PAŠA ATBILDĪBA

CITA ATBILDĪBA

5. Katra grupa prezentē savu darbu.

6. Kopsavilkums - Dažādi drošības riski sabiedrībā, to būtiskums un atbildības sfēras. Mana atbildība par savu un līdzcilvēku drošību.

Degumnieku pamatskolas skolotāja
Zīta Juste

Latviskā dzīvesziņa krustvārdu mīklās no Ā līdz Ž

Gatavojoties mūsu valsts svētkiem – Latvijas simtgadei, būtiski ir jaunajā paaudzē stiprināt nacionālo identitāti, demokrātiskās vērtības, valsts ideālus. To nosaka arī mērķi, uzdevumi un izkopjamie tikumi, kas minēti Izglītojamo audzināšanas vadlīnijās: izglītojamā izpratnes par vērtībām un tikumiem veicināšana, kultūrvēsturiskās pieredzes bagātināšana, piederības un lojalitātes Latvijas valstij stiprināšana, izpratnes par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām veidošana, latviskā dzīvesziņas, tradīciju un kultūras mantojuma saglabāšana.

Dzīvesziņas vērtības ir kopīgā vēsturiskā atmiņa un ideāli, tās simboli un arhetipi. Latviskai dzīvesziņai ir individuāls, sabiedriskais un vienlaikus vispārcilvēciskais raksturs. Tā vērsas pie cilvēka iekšējās apziņas un māca caur labo. Iepazīstinot ar pagātnes mantojumu, palīdzam ne tikai saglabāt pagātnes mantojumu, bet mudinām radīt jaunus vērtības un tās iedzīvināt.

Veidojot darba lapa "Latviskā dzīvesziņa no A līdz Ž",

kā mērķi tika izvirzīti: gadskārtu, latvju zīmju, senās latvju sētas popularizēšana, latviešu valodas daiļskanības un saglabāšanas veicināšana (alfabēts, senvārdi, sinonīmi, termini), Latvijas vēstures un ģeogrāfijas zināšanu pielietošana. Valodas jautājumu daļai kā moto tika izvēlēti J. Alunāna vārdi "Turiet, jūs, latvieši, savu valodu godā, un jums labi klāsies virs zemes. Jo, kas sevi pašu negodā, to arī citi negodās". Tika veidotas katram vecuma posmam (5.-6., 7.-9., 10.-12.klašu grupa) savas darba lapa, kuras tika izmantotas 2016.gada Kalpaka kausa izcīņu sacensībās. Krustvārdu mīklu iespējams izmantot klases stundās.

Latviskās dzīvesziņas pārbaude notiek ar vienkāršotas krustvārdu mīklas palīdzību. Krustvārdu mīklā ir tik jautājumu, cik latviešu valodas alfabētā burtu. Katram latviešu valodas alfabēta burtam 1 atbildes vārds. Pie jautājuma iekavās norādīts burtu skaits atbildes vārdā. Lai būtu sarežģītāk, jautājumi nav sakārtoti atbilstoši secībā. Atbildes rakstāmas atbilstoši lapā.

Krustvārdu mīkla 5.-6. klasei

1. Latviešu gadskārta, kurā kauj melnu gaili (7)
2. Koks- latviešu tautas pasākās saistīts ar Laimes māti (5)
3. Maskots gājiens laika posmā no Mārtiņiem līdz Meteņiem (7)
4. Istabas rotājums Ziemassvētkos no niedrēm, salmiem, smilgām u.c.(6)
5. Vieta, kur maļ graudus (9)
6. Viena no Daugavas pietekām (9)
7. Trešā lielākā Latvijas pilsēta, ostas pilsēta (7)
8. Dabas parādība vasaras, rudens rītos (4)
9. Pirmais atjaunotās Latvijas prezidents (7)
10. Lietuvas, Latvijas, Igaunijas vienotais nosaukums (7)
11. Latvijas nacionālais putns (7)
12. Sinonīms vārdam „cilvēki” (6)
13. Sieviešu tautas tērpa sastāvdaļa, sinonīms vārdiem „seģene, sagša”(8)
14. Sidrabiņa lietišķā lija
Ziemassvētku vakarā.
Visi sīki
Sidrabiņu vizināja . (8)
15. Viens no Latvijas novadiem –Latvijas maizes klēts (7)
16. Dabiski radies, ar ūdeni piepildīts zemes virsas padziļinājums (5)
17. Pirmais no ekstremitātes pirkstiem (6)
18. Dubultauglis, dubultvārpa (5)
19. Viens no valsts simboliem (5)
20. Latvijas augstākais kalns (7)
21. Koks – staltu, stipru puišu, vīru simbols (5)
22. Senajā latviešu sētā ēka zirgu izvietošanai (7)
23. Maksāšanas līdzeklis (5)
24. Viena no izdarībām Lieldienu svētkos (9)
25. Sinonīms vārdam „spoks” (4)
26. Priedes vai egles orgāns, kurā atrodas sēklas (7)
27. Darbarīks zāles pļaušanai (7)
28. Mācība par zemes virsmas objektu izvietošanu (10)
29. Noslēgums, beigas, komandu vai sportistu pēdējā sacensība (6)
30. Folklorā- gaismas, pavasara Dievs, zirgu aizstāvis (5)
31. Latviešu tautas tērpa sastāvdaļa. Valkā sievietes. (7)
32. Ēka, kurā notiek izrādes (7)
33. Pirmais latviešu bruņoto vienību komandieris (7)

Atbildes: Aiviekste, ābele, Baltija, cielava, čiekurs, dzirnavas, ezers, ērnis, fināls, Gaiziņš, ģeogrāfija, himna, izkaps, īkšķis, Jumis, Kalpaks, ķekatas, Liepāja, ļaudis, Mārtiņi, nauda, nieburs, ozols, puzurs, rasa, stallis, šūpošanās, teātris, Ulmanis, Ūsiņi, villaine, Zemgale, žagariņi.

Krustvārdu mīkla 7.-9. klasei

1. Kaujas bruņumašīna, kura uz kāpurķēdēm pārvietojas šķēršlētā apvidū (5)
2. Pirmais Latvijas Valsts prezidents (1922.-1927.) (6)
3. Latvijas dziļākais ezers (7)
4. Dzejnieka, trimdas sabiedriskā darbinieka Andreja Eglīša dzimtene (7)
5. Augs - mazpulku organizācijas simbols (7)
6. Zirgu ganīšanas veids naktīs - sena tradīcija līdz 20.gs. sākumam (7)
7. Latviešu tautas tērpa sastāvdaļa. Valkā sievietes (7)
8. Sevišķa apbalvojuma zīme, ko piešķir par militāriem, civiliem sasniegumiem (7)
9. Vieta Rīgā, kur uzstādīts pieminēklis O. Kalpakam (9)
10. Sinonīms vārdam „kabalakatiņš” (senvārds) (7)
11. Valsts bruņotie spēki (6)
12. Svastikas, Pērkonkrusta cits nosaukums (11)
13. Viens no valsts simboliem (8)
14. Bērzu tīraudze (5)
15. Folklorā- gaismas, pavasara Dievs, zirgu aizstāvis (5)
16. Vīriešu svārki – uzvalka augšējā daļa (6)
17. Gadskārta, ko svin 29.septembrī (rudens saulgrieži) (6)
18. Aizsargcepure, bruņucepure (6)
19. Rakstnieka Rūdolfa Blaumaņa dzimtene (pilsēta) (5)
20. Paņēmiens priekšmeta attēla iegūšanai uz papīra, šādā veidā iegūts attēls (11)
21. Latvijas lielākā, vecākā, visvairāk apmeklētākā ala (9)
22. Smails durmais, kurpnieka darbarīks (5)
23. Ēka senajā latviešu sētā- noliktava labības, drānu, mantu glabāšanai (5)
24. Liela maizes, ķieģeļu, darvas, kaļķu krāsns (6)
25. Lidaparāts ar horizontālu propelleri, paceļas gaisā vertikāli (11)
26. Garš, ass dzīvnieka zobs, ar kura palīdzību tas saplosa medījumu (6)
27. Ēka senajā latviešu sētā ar piedarbu un gubeni , kur kaltē un kuļ labību (4)
28. Tautas tērpa sastāvdaļa –apģērba saturētāja (5)
29. Sinonīms vārdiem –jauna meita, tautu meita, tautiete (7)
30. Spēle 2 spēlētājiem pie galdiņa , katram savas krāsas 16 figūras (4)
31. A .Pumpura literārs tēls – latviešu stiprinieka simbols (9)
32. Folklorā – mirušo gars, karā kauta dvēselīte (5)
33. Latviešu etnogrāfiskās LAIMES ZĪMES (>>>) mūsdienas nosaukums (7)

Atbildes: armija, āboliņš, birzs, ceplis, Čakste, Drīdzis, Esplanāde, Ērgļi, fotogrāfija, Gūtmaņa, ģerbonis, helikopters, ilknis, īlens, josta, klēts, ķivere, Lāčplēsis, Ļaudona, Miķeļi, nēzdogs, nieburs, ordenis, pieguļa, rija, skujiņa, šahs, tanks, ugunskrusts, Ūsiņš, velis, zeltene, žakete.

Krustvārdu mīkla 10.-12. klasei

1. Mitoloģiska būtne, kas naktīs žņaudz guļošus lopus un cilvēkus (9)
2. Raiņa memoriālais muzejs Latgalē – Raiņa „Jaunu dienu zeme” (8)
3. Priekšmeta vai celtnes rotājums ar atkārtotu tā elementu salikumu (9)
4. Dabaszinātņu nozare, kas pēta vielas sastāvu, īpašības, pārvērtības (6)
5. Latviešu gadskārta starp Ziemassvētkiem un Lieldienām (7)
6. Militārais Latvijas armijas poligons Rīgas tuvumā (5)
7. Vēstures palīgnoszare, kas pēta radurakstus, dzimtas, personu izcelšanos (11)
8. Ēka, kas senajiem latviešiem bija dzemdību vieta (5)
9. Tautā izplatīts, kodolīgs teiciens, kas ietver vispārīnātu spriedumu (10)
10. Vienīgais, savā veidā vienreizējs (7)
11. Latvijas Tautas Frontes 1. priekšsēdētājs (5)
12. Latviešu tautas tērpa sastāvdaļa. Valkā sievietes (7)
13. Latviešu etnogrāfiskās zīmes SAULES KOKS, otrs nosaukums koks (7)
14. Guļvieta ar maisu, kas pildīts ar salmiem, sienu (senvārds) (5)
15. Vairāku viena tipa ieroču vienlaicīgu šāvīnu kopums (5)
16. Krievijas revolucionārs, boļševiku partijas līderis Vladimirs Uljanovs (6)
17. Valsts galvas svinīga amatā stāšanās procedūra (12)
18. Ceturtais lielākais Latvijas ezers (9)
19. Sarunvalodas vārds- saīsinājums Padomju Savienības politiskā policija (4)
20. Latviešu likteņlēmējas LAIMAS cits nosaukums (5)
21. Pneimatisks taustiņinstrumentu ar daudzām dažāda izmēra stabulēm (7)
22. Meistardarbs, paraugdarbs, izcils darbs (7)
23. Stiebraugu kopums, kurš vēja, nokrišņu iedarbībā ir noliekts pie zemes (6)
24. Koks, ar kuru saistās latviešu godu BEDĪBU tradīcijas (4)
25. Tautas mutvārdu daiļrade (8)
26. Sinonīms vārdam ZIEMEĻBLĀZMA (4)
27. Senvārds vārdam BIKSES (4)
28. Priekšmets, kas nes laimi un veiksmi (9)
29. Rīks nažu, izkapšu asināšanai (6)
30. Mācība par ģerboņiem (9)
31. Tauta ar kopīgu vēsturi, valodu (6)
32. Kopā saliktas plaukstas kaut kā paņemšanai, saturēšanai (8)
33. Koka zaru veidojums (Tur uzauga kupla liepa deviņiem.....)(6)

Atbildes: Austras, Ādaži, Burtnieks, cīsis, ČEKA, Dēkla, egle, ērģeles, folkloras, galoda, ģenealoģija, heraldika, inaugurācija, Ivāns, Jasmuiža, kāvi, ķīmija, lietuvēns, Ļeņins, Meteņi, nācija, ņieburis, ornaments, pirts, rieksava, sakāmavārds, šedevrs, talismans, unikāls, ūzas, veldre, zalve, žuburs.

Atbilžu lapas paraugs

A	
A	
B	
C	
C	
D	
E	
E	
F	
G	
G	
H	
I	
I	
J	
K	
K	
L	
L	
M	
N	
N	
O	
P	
R	
S	
S	
T	
U	
Ū	
V	
Z	
Z	

Madonas Valsts ģimnāzijas skolotāja
Anita Tropā

Jauniešu patriotisko jūtu un pilsonisko attieksmju veidošana

Tuvojas Latvijas valsts 100 gadu svinības, kuras esam aizsākuši ar O. Kalpaka piemiņas pasākumiem, gatavošanos Baltā galdauta svētkiem un citām aktivitātēm. Latvija un katra pašvaldība gatavojas pašvaldību vēlēšanām. Valsts dzimšanas dienas un vēlēšanu noskaņās īpašāk pievēršam uzmanību tādiem jēdzieniem kā patriotisms, dzimtenes mīlestība un pilsoniskā audzināšana.

Pilsoniskā audzināšana un patriotisms ir jēdzieni, kuru saturs un savstarpējā saistība ir diskutējami. Par abu jēdzienu atšķirībām tiek runāts pēdējo desmitgažu laikā. Īpašu aktualitāti tai piešķir migrācijas procesi, jo neskaitāmi Latvijas iedzīvotāji, viņu ģimenes pameta valsti. Vai šajās situācijās drīkstam kādam pārmest patriotisma trūkumu? Vai tā ir bijusi brīvu, atbildīgu personu izvēle?

Tiek uzskatīts, ka patriotisms ir savas dzimtas valodas, tautas mīlestība, uzticība savai dzimtenei, tautai, gatavība pašizliedzīgi darboties tās labā. Pirmie soļi patriotisma veidošanā ir jāuzņemas ģimenei. Ģimenē bērns iegūst pirmo pieredzi, bērns tver vecāku domas, atziņas. Līdz ar to, ja ģimenē būs izteiktas patriotiskas jūtas, arī bērns kļūs par savas zemes patriotu. Madonas novadā gada griezumā ir daudz dažādu aktivitāšu, kuras pieejamas vacākiem ar bērniem. Aktivitātes, kuras veicina bērnu un jauniešu patriotisko jūtu veidošanos. Tie ir pilsētas svētki, Latviešu mūzikas dienas, putnu vērotāju pasākumi, lāpu gājiens, piemiņas brīdis Madonas Liseskalna kapos, ugunsgrūdi J. Poruka ielā, Madonas J. Norviļa mūzikas skolas un Kultūras nama rīkoti koncerti 11. un 18. novembrī un daudzi citi pasākumi.

Krāšņi un neaizmirstami ir Ziemassvētku egles iedegšanas svētki kā arī Jaunā gada Valsts prezidenta uzruna un salūts Saieta laukumā, kad tūkstošiem madoniešu un novada iedzīvotāju svin kopīgus svētkus. Ir ļoti daudz notikumu, kurus mēs uztveram kā pašus par sevi saprotamus, taču katrs no tiem dod pieņemumu savas zemes patriotu veidošanā. Arī aktīva līdzdarbošanās pasākumos rada priekšnoteikumus pilsoniskajai audzināšanai.

Pilsoniskās audzināšanas pamatā ir ideja par radošas, atbildīgas un brīvas personības attīstību. Tā ir mērķtiecīga darbība, lai veidotu patstāvīgi domājošu, sociāli atbildīgu cilvēku, kam ir svarīga valsts neatkarība, kas spēj diskutēt, ir gatavs uzklaut dažādus viedokļus, risināt gan sev pašam, gan sabiedrībai un valstij nozīmīgus jautājumus. Esot pilsoniski aktīvam, skolēns uztur interesi par skolā, sabiedrībā, politikā, kultūrā un ekonomikā notiekošajiem procesiem, spēj tos analizēt, taču prioritārā darbība ir piedalīšanās klases un skolas dzīves veidošanā. Skolēns apzinās gan savas tiesības, gan arī savus pienākumus. Šāds jaunais pilsonis, strādājot, mācoties jebkurā valstī uzskatīs par pienākumu būt lojālam valstij, kurā viņš dzīvo, uzskatīs par pienākumu līdzdarboties valsts aktivitātēs, realizēs arī tiesības ietekmēt politiskās norises valstī (piem. piedaloties aptaujās, referendums, vēlēšanās vai veicot brīvprātīgo darbu). Pilsoniskā audzināšana ir mācība par atbildību, līdzdarbošanos, tiesībām un pienākumiem.

Viens no pilsoniskās audzināšanas stūrakmeņiem skolā ir tās administrācija. Tieši skolas administrācijas ieinteresētība un atbalsts ļauj radoši un sekmīgi strādāt zināšanām un ieinteresētam skolotājam un, savukārt, ar izpratni un pārliecību mudina pilnveidoties vai mainīt darba formas tiem, kuri tikko sāk izprast pilsoniskās izglītības kontekstu un saikni ar ikvienu mācību priekšmetu kopumā.

Kopā ar Skolas padomi skolas administrācija var izstrādāt efektīvu sistēmu, kā atbalstīt pilsonisko līdzdalību, sadarbību, savstarpējo palīdzību, brīvprātīgo darbu, iesaistīšanos vietējās sabiedrības dzīvē utt. Šīs aktivitātes iespējams un nepieciešams veiksmīgi saistīt ar akadēmisko zināšanu un prasmju apguvi, bet tās var būt arī nozīmīgs papildus kritērijs vērtējot skolēnu ieguldījumu skolas un visas sabiedrības dzīvē. Vienlaikus jāņem vērā, ka skolēnu ļoti spēcīgi ietekmē, tā saucamā, pozitīvā vai negatīvā slēptā programma, kas izpaužas, piemēram, kā pedagogu personīgais piemērs, neformāli izteicieni, attieksme utt. Tā piemēram Madonas pilsētas 1. vidusskolā šī gada februāra beigās tika izsludināts skolēnu radošo darbu un ideju konkurss „Mana sapņu skola”, kura nolikuma un organizēšanas procesā, arī darbu vērtēšanā ar lielu degsmi iesaistījās Skolas padomes vecāki un Skolēnu do-

mes skolēni. Kopā ar skolēniem tika aicināti piedalīties un līdzdarboties skolotāji, vecāki un citi ģimenes locekļi, tika veicināta interese par skolu un izglītību, saistībā ar pārmaiņām izglītības jomā Madonā, veicināta skolēnu un vecāku interese par skolas reorganizācijas un pārbūves procesu, veicināta skolēnu jaunrades un radošo procesu aktivizēšana, izmantojot dažādus izteiksmes līdzekļus. Konkurssam tika iesniegti 135 darbi, kuri tika izlikti vērtēšanai.

R. Zauskas foto

Konkursa moto: Mana sapņu skola šodien- mūsu nākotnes skola rīt!

Svarīgākais, ko vajag iemācīt jaunajai paaudzei, ir tas, ka mēs katrs ar savu darbību varam ietekmēt procesus valstī. Tikai ģimene un skola lielā mērā ietekmēs to, vai jaunie pilsoņi, kuri atstāj skolu un uzsāk savu profesionālās, sociālās un personīgās dzīves ceļu ir ziņoši un prasmīgi mūsdienu sabiedrības locekļi ar augstām un noturīgām morāles normām un atsaucīgām sirdīm.

**Madonas pilsētas 1. vidusskolas
direktora vietniece audzināšanas jomā
Rudīte Zauska**

Klases stundas plānojums 1.klasei

Tēma:

Nacionālā pašapziņa.
Es un mana Dzimtene, valoda.

Mērķis:

Sekmēt priekšstatu pilnveidošanos par jēdzienu nozīmi un tautas tradīciju nozīmi cilvēka dzīves ritmā.

Uzdevumi:

- Vairo lepnumu par valsti, kurā dzīvo.
- Sekmēt emocionālās attieksmes veidu pret valsti simbolisku.
- Rast interesi par valsts svētku gaidīšanu.
- Veidot prasmi sagādāt sev un citiem svētkus.
- Apgūstamie jēdzieni — Dzimtene. Latvijas simboli. Svinamās dienas. Valdība. Valsts robeža. Galvaspilsēta. Valoda.

Skolēniem sasniedzamais rezultāts:

- Izjūt piederību savai valstij. Izprot, kas ir valsts. Prot paust savu viedokli par dzimteni, veido pareizas attieksmes, mācās to ciņt un mīlēt.
- Nostiprinās zināšanas par valsts svētkiem, simboliem. Mācēs

gatavoties svētkiem. Būs lepns par savu valsti.

Mācību metodes:

Diskusija. Jautājumi un atbildes. Jēdziena atpazīšana. Kolāža. Saruna. Stūri. Ideju zirneklis.

Mācību organizācijas formas:

Individuālais darbs, pāru darbs, frontālais darbs.

Stundas gaita:

Iesildīšanās jautājumi

1. Kurš no jums var iedomāties kaut ko, ko jūs esat iemācījušies darīt tā, lai jūsu mamma un tētis lepojas ar jums?
2. Kuram no jums nekas neienāk prātā?
3. Kurš no jums var iedomāties kaut ko, ko jūs esat iemācījušies darīt tā, ka es varu būt apmierināta ar jūsu veikumu?
4. Kurš no jums nevar iedomāties neko?

Izzināšana

1. Ko jūs esat iemācījušies tā, ka jūsu mamma un tētis ir lepni par to?
2. Ko jūs esat iemācījušies tā, ka, pēc jūsu domām, es par to priecājos?
3. Ko jūs esat iemācījušies, par ko jūs paši lepojaties?

Mums katram ir sava ģimene. Ja jāpieņem svarīgs lēmums, ģimenē visi sanāk kopā un apspriež, kurš to izdarīs, cik tas maksās, vai tam pietiks naudas, varbūt bez tā var pagaidām iztikt, bet, ja to ļoti vajag, kur ņemt naudu?
Kādus svarīgus lēmumus pēdējā laikā ir pieņēmusi Tava ģimene?

◇ Kurā valstī mēs dzīvojam? **Latvija ir arī mūsu mājas.**
Atzīmē kartē vietu, kur ir tavas mājas!

◇ Kā tu domā, vai Latvijas valsts var būt mūsu kopīgā ģimene – mūsu Dzimtene?
Tāpat kā Tavā ģimenē notiek arī Latvijas valstī. Lai mēs varētu dzīvot laimīgi, par to domā Latvijā **Valdība**.

◇ Kas ir valdība? Vai tu zini, kurā pilsētā strādā valdība? *Atzīmē kartē vietu, kur atrodas Rīga!*

1.stacija. Darbs pie kartes. Pie kartes piestiprina Ministru kabineta ēku Rīgā.

◇ Pirms tiek pieņemti kādi valstij svarīgi lēmumi, sasauc kopā ministrus un visi lemj, kā rīkoties. **Ministru kabinets** lemj par valstij svarīgām lietām.
Skolotājs izvieto pie tāfeles kartītes ar Valsts galvenajām amatpersonām.

2.stacija. Ko tu liktu savā skolas somā? *Apvelc tos priekšmetus, kuri skolā vajadzīgi katru dienu!*
Ko tu liktu Ministru Prezidenta portfeli? *Apvelc tos priekšmetus! Pamato savu izvēli!*

◇ Vai tu zini, kurš ministrs atbild par skolām un bērnudārziem?

3.stacija. Kas raksturīgs katrai ministrijai? *Atrodi atbilstošu attēlu!*

◇ Lai valsti varētu atpazīt starp citām valstīm, tai ir savi simboli.

4.stacija. *Savieno attēlu ar doto vārdu! Nosauc Latvijas simbolus!*

Ar kuru no šīm naudas zīmēm var iepirkties Latvijas veikalos?

◇ Kurš no šiem cilvēkiem ir Latvijas valsts prezidents?
Ko jūs varētu darīt, lai palīdzētu sev apgūt ko jaunu?
Katrs skolēns izvirza savus mērķus!

5.stacija. Valsts svētku svinēšana. **Svinamās dienas.**

Darbs ar kalendāru. Svinamās dienas – 11. XI; 18. XI

Skolēni veido kolāžu no attēliem, atspoguļojot karoga pielikšanu pie ēkām un ielas, mājas dekorēšanu ar valsts svētku simboliku.

6.stacija. Tautasdziesmas. Skolēni sakārto pareizā secībā četrindes.

◇ Svētki ir sagaidīti. Kā iesākam svinēt skolas aktu zālē savus Karoga svētkus? Ko tauta dzied Valsts svētkos?

7.stacija.

◇ Stundas beigās atskaņo **Latvijas himnu** un kopīgi to nodzied!

Klases pasākums. **Latvijas simbolika** – plakāta izveide; karodziņa gatavošana, klases telpas rotāšana svētkos.

Degumnieku pamatskolas skolotāja
Mudīte Bodža

Pasākums „Zem lietussarga”

Mērķis: Aizvietot tradicionālo “fukšu balli” ar radošu un krāšņu rudens pasākumu.

Uzdevumi:

- Apvienot piektās un desmitās klases iepazīšanās vakaru ar rudens atribūtu – lietussargu.
- Apvienot lietussargu kompozīciju izstādi ar foto stūrīti.
- Nostiprināt skolas himnas zināšanas.
- Attīstīt atraktivitāti un izdomu.
- Attīstīt savstarpējo palīdzību un darbu jauktajās komandās.

Rīta cēlienā **klašu lietussargu kompozīciju izstāde—konkurss „Mūsu krāšņais lietussargs”**.

Pēcpusdienā **piecišu (5.klase) un dubulti piecišu (10.klase) iepazīšanās vakars**. Pasākuma apraksts:

Pasākuma pirmajā daļā 5. un 10. klašu skolēni iepazīstināja ar saviem talantiem priekšnesumā „Mūsu skolas dzīve, talanti un vaļasprieki”, bet 9. un 12. klašu skolēni iestudēja jautrās ludiņas par skolas dzīvi „Madonas pilsētas 2.vidusskolas reklāma” un „Lielās skolas iespējas piecišiem”.

Pasākuma laikā varēja atpazīt dažādas situācijas — gan mācību stundas, gan starpbrīžus, gan atzīmju labošanu, gan pusdienas kafējnīcā, gan sporta sacensības, gan diskotēkas.

Pēc priekšnesumiem sākās komandu konkursu daļa. Piedalās 4 klašu apvienotās komandas, katrā komandā 1 cilvēks no klases (5.a, 5.b, 6.a, 6.b, 7., 8., 9., 10., 11.a, 11.b – 10 cilvēki komandā). Konkurss žūrijā 12.klašu skolēni.

Bija gan nopietni, gan humoristiski konkursi: skolas himnas zināšanas, lietussargu armijas ierindas skate, lietussargu cietokšņa celšana, lietussargu dejas konkurss. Katrā no konkursiem lielie palīdzēja mazajiem, un otrādi. Pēdējais - Letkas—Jenkas konkurss (komandas dejas ar lietussargiem—ar vienu roku jāturas pie priekšā stāvošā komandas biedra sāna vai pleca, bet ar otru roku jātur lietussargs. Un vēl - draiski jādejo visai komandai kopā.) aizrāva arī skatītājus un līdzjutējus.

Pirms apbalvošanas 9. un 12. klases sagatavoja īpaši jautrus zvērestus 5. un 10. klasēm.

Ja pirms pasākuma no skolēniem bija pārmetumi par to, ka ne-notiks klasiskais “fukšu pasākums”, tad pēc pasākuma ikviens dalījās ar iespaidiem, smaidīja un jutās gandarīts un apmierināts.

Smaidīšana turpinājās arī lietussargu foto stūrītī, kur varēja iemūžināt sevi uz izrotāto lietussargu fona. Fotografēšanās turpinājās arī diskotēkas laikā.

Madonas pilsētas 2.vidusskola
Lilija Mozga

2017.

Radošā darbnīca: „Ieskaties, ieklausies, sajūti...” Labestības dienas ietvaros

Iespējamā vīzija, kas tika izvirzīta pirms pasākuma, aktivitātēm.

Mērķi:

- ◇ attīstīt skolēnu vērtību sistēmu;
- ◇ apzināties savu lomu pasaulē;
- ◇ attīstīt skolēnu radošo darbību, fantāziju;
- ◇ mācīties empātijas prasmes;
- ◇ izprast ieguldītā darba vērtību

Auditorija: 1. – 9. klase

Labestības diena skolā

Labestības diena ieskandināja LABO DARBU NEDĒĻU SKOLĀ, kas norisinājās no 1. marta līdz 8. martam.

Idejas pasākuma organizēšanai, apbācījai.

□ „Labo domu aleja” – tiek izveidota 1.stāva gaitenī (katrs skolēns var uzrakstīt uz plakāta kādus labus vārdus, novēlējumus).

□ Sākumskolas skolēniem - noorganizēts izbraukums uz mežu, lai palīdzētu meža zvēriem un putniem (iepriekš sagatavojot maisiņus ar barību, pagatavojot barotavas no piena pakām).

□ Skolēni veido apsveikumus viens otram, citiem cilvēkiem.

□ Tiek pagatavotas dāvanīgas, kuras vēlāk varētu aizsūtīt uz sociālajām mājām, bērnu namu.

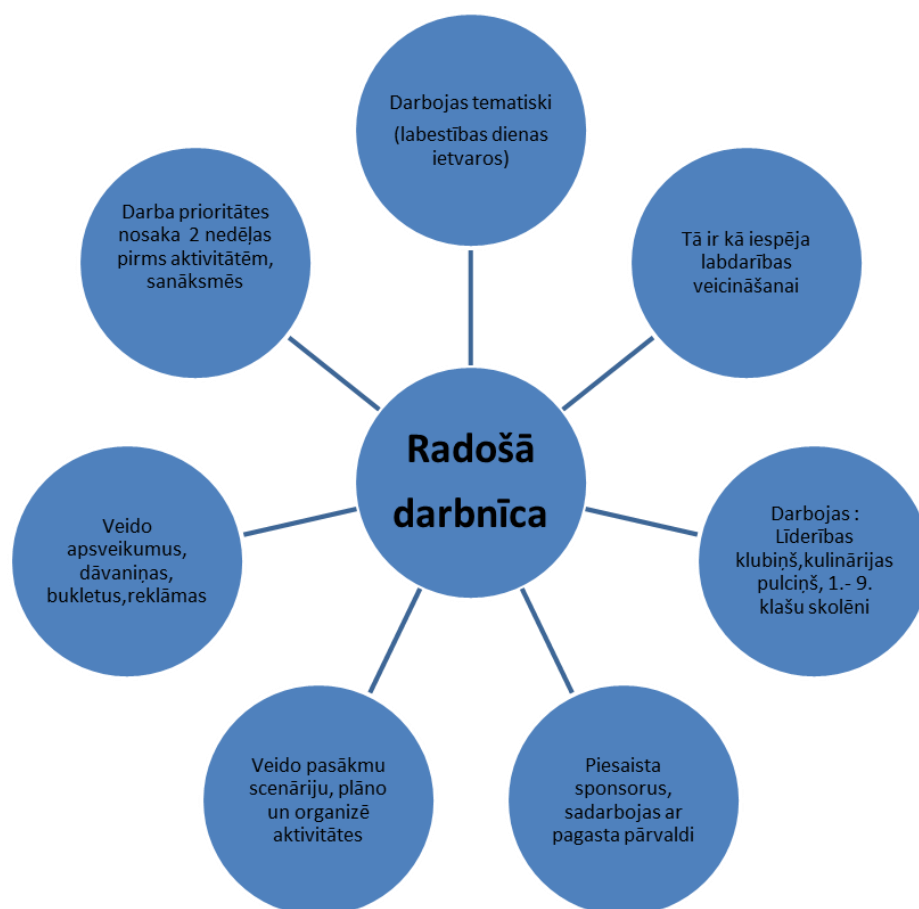
□ Rīta aplis, neliels koncerts.: „Esi pateicīgs par ...”

□ Bibliotēkā tiek veidota radošā meistarklase un izstāde, kur var piedalīties ikviens (pagatavot kādu darbiņu vai uzzīmēt zīmējumu).

□ Ar piparkūkām, cepumiem (pašgatavotiem) starpbrīžos cienā sākumskolas skolēni – kulinārijas pulciņa dalībnieki.

□ Jāparedz mūzika starpbrīžos.

□ Tiek atvērta labdarības lādīte, kur skolēni var atnest un

1.attēls. Radošā darbnīcas struktūra

ielikt kādu mantiņu, rotaļlietu (lādītes saturs tiek nogādāts daudz bērnu ģimenēm, ģimenēm, kurām ir grūtības).

Labo darbu nedēļas ietvaros skolā notika arī akcija:

„**Veidosim savas klases vidi**”- katra klase izplānoja darbus, kurus veiks savā klases telpā, tādējādi ikviens skolēns tika iesaistīts darba procesā – veidojot klasei standus, kārtējot, sistematizējot materiālus, pārstādot puķes, sakārtojot mapes u.tml.

**Praulienas pamatskolas skolotāja
Ilze Strode**

Izdevumu sagatavoja: **Kristīne Lukaševica** (mob.26461330), direktoru vietnieku audzināšanas darbā un klašu audzinātāju metodiskās apvienības vadītāja **Edīte Zaube**

Datorsalikums: Kristīne Lukaševica